

राष्ट्रीय कृषि विकास योजना अंतर्गत सोलापूर
येथे रेशीम पार्क उभारणीकरीता प्रशासकीय
मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: राकृयो-१०१४/प्र.क्र.२५/रेशीम कक्ष

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

तारीख: ६ सप्टेंबर, २०१४

वाचा :-

- १) कृषि व पदुम विभाग क्र. राकृवियो-०५१४/प्र.क्र.२६/राकृवियोकक्ष, दि. १८ जुलै, २०१४ चे इतीवृत्त.
- २) संचालक, रेशीम, नागपूर यांचे पत्र क्र. रेशीम/कार्या-८/ राकृवियो/ प्रस्ताव/ १४/९५७ दि. २५ एप्रिल, २०१४.

प्रस्तावना :-

शेतक-यांनी उत्पादीत केलेले रेशीम कोष राज्य शासन किमान आधारभूत किंमतीनुसार शासकीय कोष खरेदी केंद्रावर खरेदी करते. तथापि उत्पादीत केलेल्या रेशीम कोषांना खुल्या बाजारपेठेत भाव जास्त मिळत असल्यास शेतक-यांना कोष कोठेही विक्रीची मुभा देण्यात आलेली आहे. त्यामुळे रेशीम उत्पादक गेली दोन वर्षांपासून कोष खुल्या बाजारपेठेत जसे कर्नाटक, आंध्रप्रदेश व खाजगी रिलीग उद्योजकांस विक्री करीत आहेत. राज्यातील रेशीम उत्पादकांना वारंवार इतर राज्यात जावून कोष विक्री करणे आर्थिकदृष्ट्या परवडणारे नसल्यामुळे राज्यातच कोषाची खुली बाजारपेठ उपलब्ध व्हावी म्हणून रेशीम उद्योजकांची मागणी होती. हि बाब विचारात घेवून संचालक (रेशीम) यांनी मौजे दारफळ, जि. सोलापूर येथे कोषाची बाजारपेठबरोबर रेशीम पार्क उभारणी करण्याबाबतचा प्रस्ताव संदर्भीय पत्र क्र. २ अन्वये शासनास सादर केला आहे. या खुल्या बाजारपेठेमुळे शेतक-यांना, रिलीग उद्योजकांना व इतर राज्यातील रेशीम उद्योजकांना एकाच ठिकाणी कोष व सुत खरेदी विक्री करण्याची सुविधा निर्माण होणार आहे. याचा परीणाम राज्यात रेशीम उद्योग वाढीसाठी होणार आहे. यामध्ये सदर फार्मवर सुधारीत तुती वाणाची नर्सरी तयार करून वर्षभर तुती लागवडीकरीता रोपाचा पुरवठा होईल असा कार्यक्रम राबविणे, सुधारीत वाणांच्या मातृवृक्षाची जोपासना करणे. शेतक-यांना प्रात्यक्षिक तथा प्रशिक्षण मिळावे म्हणून तुती लागवड करणे, केंद्रीय रेशीम मंडळाने विकसीत केलेले तंत्रज्ञान शेतक-यांना उपलब्ध व्हावे म्हणून प्रचार व प्रसार कार्यक्रम राबविणे, कोष बाजारपेठ उभारणी इ. कार्यक्रम हाती घ्यावयाच्या असल्यामुळे सन २०१४-१५ या वर्षामध्ये रु. २७५.९३ लाख इतका निधी राष्ट्रीय कृषि विकास कार्यक्रमांतर्गत मान्यता देण्याची विनंती संचालक (रेशीम) यांनी या प्रस्तावाद्वारे केली आहे. त्यास अनुसरून सदर प्रस्ताव कृषि व पदुम विभागास

मान्यतेसाठी सादर करण्यात आला होता. सदर प्रस्तावास व त्या अनुषंगाने येणा-या रु. २७५.९३ लाख खर्चास राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेसाठी नियुक्त उच्चस्तरीय प्रकल्प समन्वय समितीच्या दि. ५ जुलै, २०१४ च्या बैठकीत मंजूरी देण्यात आलेली आहे.

या मंजूरीच्या अनुषंगाने मौजे दारफळ, जि. सोलापूर येथे कोषाची बाजारपेठ अनुषंगीक बाबीकरीता रु. २७५.९३ लाख इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मंजूरी देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राज्यातील रेशीम शेतक-यांनी उत्पादीत केलेल्या रेशीम कोषाकरीता खुली बाजारपेठ असावी व त्या माध्यमातून रेशीम कोष व सुत विक्री करीता एकाच ठिकाणी सोई सुविधा उपलब्ध व्हाव्यात तसेच नवीन तुती लागवड करणा-या शेतक-यांना वर्षभर सुधारीत तुती वाणाच्या रोपांचा पुरवठा, केंद्रीय रेशीम मंडळाचे सुधारीत तंत्रज्ञानाचा प्रचार व प्रसार व्हावा म्हणून मौजे दारफळ, जि. सोलापूर गट नं. ५७६ मध्ये कोषाची खुली बाजारपेठ राष्ट्रीय कृषि विकास कार्यक्रमांतर्गत विकसीत करण्यास शासन मंजूरी देत आहे. या कोषाची खुली बाजारपेठ व अनुषंगीक बाबीवरील तपशील पुढीलप्रमाणे आहे :-

अ. क्र.	कामाचे नांव	क्षेत्र	एकूण अंदाजपत्रकीय रक्कम (रुपये लाखात)
अ.	तुती व टसर उद्योगाकरीता वृक्षाची लागवड करणे. १. तुती लागवड २. ऐन व अर्जुन वृक्षाची लागवड	८ हेक्टर २ हेक्टर	२०.०० १.००
ब.	कोषाची बाजारपेठ व जिल्हा रेशीम कार्यालयाची इमारत उभारणे	८८० चौ.मी.	२१२.८१
क.	कोषाच्या बाजारपेठेकरीता साहित्य खरेदी करणे.	-	२६.५०
ड.	सल्ला व संनियंत्रणाकरीता येणारा खर्च.	-	१३.०२
इ.	प्रशासकीय खर्च.	-	२.६०
	एकूण प्रकल्प खर्च रुपये	-	२७५.९३

सदरहू कोषाची खुली बाजारपेठ उभारणी व अनुषंगीक बाबीकरीता रु. २७५.९३ लाख (रुपये दोनशे पंच्याहत्तर लाख त्र्यान्नव हजार फक्त) एवढ्या रक्कमेच्या ढोबळ अंदाजपत्रक व आराखडे यांना खालील अटीच्या अधिन राहून प्रशासकीय मंजूरी देण्यात येत आहे.

- १) प्रस्तुत कोषाची खुली बाजारपेठ व जिल्हा रेशीम कार्यालयाचे बांधकाम सुरु करण्यापूर्वी मांडणी नकाशास वास्तुविशारदाची मंजूरी घेवूनच कामकाज सुरु करावे.
- २) काम सुरु करण्यापूर्वी जागेच्या मालकी हक्काबाबतची पूर्तता करून घ्यावी.
- ३) ढोबळस्वरुपात धरण्यात आलेल्या तरतुदीबाबत काम करतेवेळी विस्तृत अंदाजपत्रक दरपत्रके सादर करूनच काम हाती घ्यावे.
- ४) तुती व ऐन व अर्जुन वृक्षाची लागवडीकरीता आवश्यक बाबीची पूर्तता करून मानंकानुसार खर्च करण्याची दक्षता घेण्यात यावी.
- ५) सदर बाजारपेठेकरीता आवश्यक साहित्य खरेदी करताना विहित शासकीय कार्यप्रणालीचा उपयोग करण्यात यावा.
- ६) या कोषाची खुली बाजारपेठ आवश्यक व जिल्हा कार्यालयाचे बांधकाम विहित मुदतीत पुर्ण करण्याची जबाबदारी संचालक (रेशीम) यांची राहिल.
- ७) कोषाची बाजारपेठ उभारणीनंतर व्यवस्थापन व त्या अनुषंगाने येणा-या खर्चाची तरतुद इतर योजनेतून करण्याची जबाबदारी संचालक (रेशीम) यांची राहिल.
- ८) निधी खर्च करताना राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेच्या मार्गदर्शक सुचनांचे व वित्तीय नियमावलीचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.
- ९) या कामकाजाकरीता उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या निधीचा विनियोग विहित कालावधीत होईल याची दक्षता संचालक (रेशीम) यांनी घ्यावी तसेच निधीचे विनियोग प्रमाणपत्र तात्काळ शासनास सादर करावे.

सदर शासन निर्णय कृषि विभाग यांचे दिनांक १८ जुलै, २०१४ अन्वये मिळालेल्या सहमतीनुसार तसेच शासन निर्णय वित्त विभाग क्र. विअप्र-१००८/प्र.क्र.७०/२००८, विनिमय दिनांक १५ मे, २००९ अन्वये वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका, १९७८ भाग पहिला, उपविभाग पाच दोन मधील अनुक्रमांक ४५ नियम क्र. १६९ अन्वये करण्यात आलेल्या सुधारणानुसार प्रशासकीय विभागांना प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारान्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०९०६१६०१५६३३०२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(वि. रा. ठाकूर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता/ऑडीट), मुंबई.
२. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता/ऑडीट), नागपूर.
३. वरिष्ठ उप महालेखापाल (पडताळणी), बाह्य लेखापरिक्षा विभाग (नागरी), मुंबई
४. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
५. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
६. अपर मुख्य सचिव (कृषि) मंत्रालय, मुंबई-३२
७. सचिव, (बांधकाम) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
८. उपसचिव (कृषि) तथा सदस्य सचिव, राष्ट्रीय कृषि विकास योजना कक्ष, कृषि व पदूम, मंत्रालय, मुंबई
९. मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, पुणे
१०. कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, सोलापूर
११. संचालक, रेशीम संचालनालय, नागपूर.
१२. सहाय्यक संचालक, प्रादेशीक रेशीम कार्यालय, पुणे
१३. रेशीम विकास अधिकारी श्रेणी-१. जिल्हा रेशीम कार्यालय, जि. सोलापूर
१४. निवड नस्ती.
